

Penodi Cyfarwyddwyr Anweithredol / Aelodau o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Pecyn Gwybodaeth

Dyddiad cau: 10yb 3 Mehefin 2026

Dros ddysgwyr, dros Gymru
For learners, for Wales

Croeso

Neges gan Owen Evans, Prif Arolygydd Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru (PAEF)

Mae'n adeg cyffrous i ymuno â Bwrdd Estyn. Yn y cyfnod hwn o newid yn system addysg a hyfforddiant Cymru, mae ein nod yn syml: gwneud yn siŵr fod pob dysgwr yng Nghymru yn cael yr addysg a'r hyfforddiant gorau posibl. [Rydym yma 'Dros ddysgwyr, dros Gymru'](#). Mae llawer wedi newid yn y blynyddoedd diwethaf wrth i ni symud oddi wrth farnau goddrychol at ddeialog broffesiynol, ac rydym wedi cyflwyno cyswllt mwy rheolaidd ar draws llawer o'n sectorau. Dros y blynyddoedd nesaf, byddwn:

- yn ymgorffori ein trefniadau arolygu newydd ar draws sectorau ac yn chwarae rôl allweddol yng ngwelliant parhaus addysg a hyfforddiant

yng Nghymru, gan gynnwys trwy ein hymweliadau interim newydd ar gyfer ysgolion ac UC Dau, ac ymweliadau arolygwyr cyswllt mewn awdurdodau lleol a darparwyr ôl-16

- yn gweithio gyda'n rhanddeiliaid i gyfleu ein canfyddiadau a'n tystiolaeth mewn ffyrdd mwy difyr i sicrhau eu bod yn ddefnyddiol ac yn hygyrch ar gyfer gweithwyr addysg proffesiynol i'w helpu i wella profiadau ar gyfer dysgwyr
- yn parhau i ganolbwyntio ar heriau addysgol allweddol, fel goresgyn effeithiau tlodi.

Rwy'n falch o arwain sefydliad y cydnabuwyd ei fod yn chwarae rôl hanfodol mewn gwella dysgu pobl ifanc ac oedolion yng Nghymru. Dysgwyr sydd wrth wraidd popeth a wnawn. Mae ein pobl wedi ymrwmo i gydweithio er mwyn cyflwyno gwasanaeth o ansawdd uchel i'n rhanddeiliaid sy'n darparu atebolrwydd cyhoeddus ac yn cefnogi gwelliant.

Rwy'n chwilio am unigolion i lenwi swyddi ar y Bwrdd o fis Medi 2026. Mae gan ein Cyfarwyddwyr

Anweithredol rôl ymgynghorol, yn llywio rhesymu a gweithredu ein Bwrdd Strategaeth a'i is-bwyllgorau. Bydd disgwyl i chi gynnig safbwynt allanol i drafodaethau, yn ogystal â her adeiladol annibynnol – gan ehangu ein syniadau gyda'ch profiadau amrywiol. Yn ymarferol, byddwch yn asesu'r sicrwyddau a ddarperir gennyf fi a'm tîm, yn ogystal â chan archwilwyr mewnol ac allanol, ac yn rhoi cyngor i mi ar faterion yn ymwneud â rheolaeth ariannol, llywodraethu corfforaethol, rheoli risg a rheolaethau mewnol. Bydd y mewnbwn hwn yn helpu sicrhau ein bod yn parhau i ddatblygu fel sefydliad sector cyhoeddus modern.

Mae'r pecyn recriwtio hwn yn darparu gwybodaeth am y rôl a manyleb yr unigolyn, manylion am sut i ymgeisio a'r broses ddewis.

Rwy'n croesawu ceisiadau yn arbennig gan ymgeiswyr o gymunedau pobl Ddu, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig i gynyddu ein hamrywiaeth o ran syniadau a phrofiadau bywyd.

Edrychaf ymlaen at dderbyn eich cais.

Ein gwaith a'n gwerthoedd

Ni yw'r arolygiaeth addysg a hyfforddiant yng Nghymru. Ein nod yw gwella ansawdd addysg a hyfforddiant i ddysgwyr yng Nghymru. Un o'n rolau allweddol yw arolygu addysg a hyfforddiant yng Nghymru i roi sicrwydd i'r cyhoedd a'r llywodraeth ynghylch safonau addysgol. Rydym yn helpu darparwyr addysg, fel ysgolion a cholegau, i wella ansawdd a deilliannau. Rydym hefyd yn cynghori Llywodraeth Cymru ar bolisi addysgol ac yn paratoi adroddiadau ar ystod eang o faterion a themâu addysgol.

Gellir cael mwy o wybodaeth am ein gwaith ar ein gwefan: www.estyn.llyw.cymru/amdanom-ni.

Trefniadau llywodraethu

Rydym yn adran anweinidogol y gwasanaeth sifil. Rydym yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru, ond yn cael ein hariannu ganddi, o dan adran 104 Deddf Llywodraeth Cymru 1998.

Mae ein dyletswyddau a'n pwerau yn dod o blith rhai Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru (PAEF), y mae ei sefyllfa statudol wedi'i hamlinellu yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006. Caiff penodiad, swyddogaethau a phwerau PAEF eu pennu gan ddeddfwriaeth, sef:

- Deddf Addysg 2005
- Deddf Dysgu a Sgiliau 2000
- Deddf Plant 2004

Mae PAEF, fel Swyddog Cyfrifo, yn gyfrifol am roi trefniadau priodol ar waith ar gyfer rheoli adnoddau, a rheolaeth drostynt, yn cynnwys trefniadau llywodraethu cadarn a nodi rheoli risg a chyfleoedd.

PAEF hefyd yw'r Swyddog Cyfrifo sy'n gyfrifol i Bwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus Senedd Cymru am reolaeth ariannol, ac am sicrhau rheoleidd-dra, priodoldeb a gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau. Mae gan PAEF gyfrifoldeb personol am gyfeirio a rheoli'r sefydliad, ond gallai ddirprwyo arfer swyddogaethau i unrhyw aelod o staff neu awdurdod cyhoeddus arall.

I gael mwy o fanylion am ein fframwaith llywodraethu, gweler ein [Fframwaith Llywodraethu Corfforaethol](#).

Ein Bwrdd Strategaeth

Diben y Bwrdd Strategaeth yw cynghori ar ein cyfeiriad strategol a hyrwyddo llywodraethu corfforaethol effeithiol. Wrth wneud hyn, mae'r Bwrdd yn cyfrannu at ein datblygiad cyffredinol er mwyn sicrhau ein gwelliant parhaus fel sefydliad, hyrwyddo lles ein staff a sicrhau ein bod yn gweithio mewn partneriaeth i gyflawni ein hamcanion fel gwasanaeth cyhoeddus proffil uchel.

Mae dau is-bwyllgor gan ein Bwrdd Strategaeth.

Amcanion y Bwrdd Strategaeth yw:

- sicrhau bod ein cenhadaeth, ein gweledigaeth a'n gwerthoedd yn cydymffurfio ag egwyddorion moesegol ac yn arwain at lywodraethu corfforaethol cadarn
- hwyluso cyfeiriadau strategol a sicrhau bod ein strwythur a'n galluogrwydd sefydliadol yn briodol ar gyfer y strategaethau dewisol
- Cefnogi ein cynnydd yn unol â'n Cynllun Blynyddol, yn cynnwys cyflawni ein dangosyddion perfformiad a data arall ar berfformiad, gan gynghori ar feysydd tanberfformio yn ôl yr angen
- bodloni ei hun, gan roi ystyriaeth benodol i gyngor ei Bwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg, ein bod yn gweithredu'n briodol mewn materion yn ymwneud â llywodraethu corfforaethol, risg a rheolaeth fewnol a digonolrwydd y trefniadau archwilio mewnol ac allanol
- cynghori PAEF ar faterion yn ymwneud â datblygu sefydliadol
- adolygu ein Cynllun Blynyddol a'n Hadroddiad Blynyddol a Chyfrifon, cyn eu cyhoeddi

Mae aelodaeth ein Bwrdd Strategaeth yn cynnwys:

- Prif Arolygydd Ei Mawrhydi
- 2 x Gyfarwyddwr Strategol
- 4 x Aelod Anweithredol annibynnol

Ein Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Caiff ein Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ei gadeirio gan Gyfarwyddwr Anweithredol. Yn ogystal ag aelodau'r Bwrdd Strategaeth, mae mynychwyr yn cynnwys:

- Pennaeth Archwilio Mewnol
- Cynrychiolydd o blith ein harchwilwyr allanol
- Aelodau gweithredol, gan gynnwys PAEF a Chyfarwyddwyr Strategol
- Cyfarwyddwr Cynorthwyol ar gyfer Gwasanaethau Corfforaethol
- Cynrychiolwyr o'r Tîm Cyllid sy'n gyfrifol am lunio ein Cyfrifon Adnoddau (fel y bo'n briodol)
- Unrhyw swyddogion eraill (fel sy'n ofynnol)

Mae ein Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn darparu gweithdrefnau craffu, goruchwylio a sicrwydd risg o ran rheoli, rheolaeth a llywodraethu i PAEF fel Swyddog Cyfrifo, ac i'r Bwrdd Strategaeth. Mae hyn yn cynnwys:

- effeithiolrwydd y prosesau strategol ar gyfer rheoli, rheolaeth a llywodraethu risg, sicrwydd gwybodaeth a'r 'Datganiad Llywodraethu Blynyddol'
- y polisiau cyfrifo, yr Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon, yn cynnwys y broses ar gyfer adolygu'r cyfrifon cyn eu cyflwyno i'w harchwilio, lefelau'r gwallau a nodwyd, a llythyr cynrychiolaeth rheolwyr at yr archwilwyr allanol
- y gweithgareddau arfaethedig a chanlyniadau archwilio mewnol ac allanol

Ynglŷn â'r rolau

Cyfarwyddwr Anweithredol

Fel aelod o'n Bwrdd Strategaeth, bydd gennych rôl ymgynghorol. Nid oes gan Gyfarwyddwyr Anweithredol rôl gwneud penderfyniadau.

Byddwch chi:

- yn ehangu gorwelion y Bwrdd Strategaeth wrth bennu strategaeth trwy ddod â'ch gwahanol brofiadau a chefnidiroedd perthnasol
- yn sicrhau mai dysgwyr sydd wrth wraidd ein penderfyniadau a'n hymagweddau o hyd
- yn herio'r broses ffurfio polisi yn adeiladol
- yn cyfrannu at ddatblygiad polisi
- yn cefnogi ac yn monitro perfformiad a chynnydd rheolwyr wrth fodloni amcanion a nodau
- yn bodloni'ch hun fod gwybodaeth ariannol yn ddibynadwy a bod rheolaethau ariannol a systemau rheoli risg yn gadarn

Nid yw Cyfarwyddwyr Anweithredol / Aelodau o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn gyflogeion ac nid ydynt yn cymryd rhan ym musnes y sefydliad o ddydd i ddydd.

Byddwch chi'n atebol i PAEF fel Swyddog Cyfrifo ond yn gallu codi materion llywodraethu sy'n destun pryder yn uniongyrchol gyda'r Swyddog Cyfrifo priodol o fewn Llywodraeth Cymru.

Aelodau o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn cynghori ein Swyddog Cyfrifo am:

- y prosesau strategol ar gyfer risg, rheolaeth a llywodraethu a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol
- y polisiau cyfrifo, a'r cyfrifon, gan gynnwys y broses ar gyfer adolygu'r cyfrifon cyn eu cyflwyno i'w harchwilio, lefelau'r gwallau a nodwyd a llythyr cynrychiolaeth y rheolwyr at archwilwyr allanol
- y gweithgarwch arfaethedig a chanlyniadau archwilio mewnol ac allanol fel ei gilydd
- digonolrwydd ymateb rheolwyr i faterion a nodwyd gan weithgarwch archwilio, gan gynnwys llythyr rheolwyr at archwilwyr allanol
- sicrwydd yn ymwneud â'n gofynion llywodraethu corfforaethol
- cynigion ar gyfer tendro am wasanaethau archwilio mewnol neu ar gyfer prynu gwasanaethau nad ydynt yn gysylltiedig ag archwilio gan gontractwyr sy'n dymuno darparu gwasanaethau o'r fath
- polisiau gwrth-dwyll, prosesau chwythu'r chwiban, a threfniadau (os o gwbl) ar gyfer ymchwiliadau arbennig

Manyleb yr unigolyn

Meini prawf hanfodol

Rhaid i ymgeiswyr allu dangos tystiolaeth o gymhwysedd profedig yn y meysydd canlynol yn eich cais, a'u dangos mewn cyfweiliad, os byddwch yn cyrraedd y rhestr fer:

- Gallu i feddwl yn strategol gyda sensitifrwydd priodol i flaenoriaethau gwleidyddol a sefydliadol ehangach
- Medrau rhyngpersonol da gyda'r gallu i gyfathrebu'n glir, yn gryno ac yn ddarbwyllol o fewn amgylchedd tîm, a pharodrwydd i herio
- Defnyddio barn gadarn – yn gallu gwerthuso materion cymhleth, pwysu a mesur barnau anghyson, a meddwl a chynllunio ymlaen
- Profiad neu fedrau sylweddol mewn un neu fwy o'r meysydd canlynol:
 - Arweinyddiaeth
 - Meddwl yn strategol
 - Rheolaeth ariannol (ar gyfer o leiaf un o'r rolau)
 - Mesur a rheoli perfformiad
 - Deall sefydliadau'r sector cyhoeddus (ar gyfer o leiaf un o'r rolau)
 - Cefndir mewn addysg a hyfforddiant
 - Llywodraethu
 - Archwilio a rheoli risg
- Deall y cyd-destun y mae Estyn yn gweithio ynddo, yn cynnwys y berthynas â Llywodraeth Cymru
- Ymrwymiad i hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, a dealltwriaeth ohonynt
- Ymrwymiad i hyrwyddo Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus

Y Gymraeg

Rydym yn annog pwysigrwydd datblygu a thyfu galluoedd dwyieithog mewn penodiadau cyhoeddus yng Nghymru. Er nad yw medrau Cymraeg o reidrwydd yn hanfodol ar gyfer y rôl hon, disgwylir i ymgeiswyr ddangos gwerthfawrogiad o ddwyieithrwydd ac ymrwymiad i hyrwyddo a phrif ffrydio'r Gymraeg. Rydym yn croesawu'ch cais, beth bynnag yw eich lefel medr.

Telerau penodi

Lleoliad

Ar hyn o bryd, mae cyfarfodydd yn cael eu cynnal yn rithwyr a wyneb-yn-wyneb, gyda chyfarfodydd wyneb-yn-wyneb yn cael eu cynnal yn ein swyddfa yng Nghaerdydd neu mewn lleoliadau eraill yng Nghymru.

Ymrwymiad amser

Yr ymrwymiad amser disgwylidig presennol yw 15 diwrnod y flwyddyn. Bydd y Bwrdd Strategaeth yn cyfarfod hyd at 4 gwaith y flwyddyn (unwaith y chwarter) a bydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn cyfarfod hyd at 4 gwaith y flwyddyn (unwaith y chwarter).

Nid yw cyfarfodydd fel arfer yn para mwy na hanner diwrnod, a chaniateir hanner diwrnod ychwanegol ar gyfer paratoi a / neu waith dilynol.

Efallai y cewch eich gwahodd hefyd i fynychu briffiau a chyfarfodydd ad hoc, lle bo'n briodol.

Cyfnod penodi

Bydd penodiadau am gyfnod o 3 blynedd, fel arfer. Efallai y bydd PAEF yn ymestyn y tymor hwn i ddarparu parhad trwy gyfnewidiadau ond ni fydd uchafswm tymor penodi yn fwy na chwe blynedd. Ni chaiff cyn Gyfarwyddwyr Anweithredol ein Bwrdd Strategaeth eu heithrio rhag ymgeisio, ond ystyrir eu ceisiadau ar yr un sylfaen â cheisiadau gan unrhyw ymgeiswyr eraill sy'n ymgeisio am y rôl.

Tâl

Rôl a delir drwy ffi yw hon. Telir ffi fisol i chi o £352.50 yn ogystal â threuliau rhesymol. Gellir adolygu a diwygio'r ffi.

Telir ffi safonol i chi o £282 y dydd am ddyletswyddau ychwanegol, e.e. panelau cyfweld.

Treuliau a chynhaliaeth

Telir costau teithio a chynhaliaeth ar ein cyfraddau safonol yn unol â'n [Polisi Teithio a Chynhaliaeth](#).

Gwrthdaro buddiannau

Ni chaiff aelodau o'r Bwrdd Anweithredol ymgymryd ag unrhyw weithgareddau a fyddai'n dylanwadu, yn gwrthdaro neu fel arall yn ymyrryd yn amhriodol â chyflawni eu dyletswyddau yn briodol. Wrth ymgeisio, gofynnir i chi ddatgan unrhyw fuddiannau personol neu fuddiannau busnes a allai wrthdaro, neu y gellir amgyffred eu bod yn gwrthdaro, â rolau a chyfrifoldebau aelod o'r Bwrdd Anweithredol i ni. Mae hyn yn cynnwys unrhyw fuddiannau busnes a swyddi o awdurdod y tu allan i'r rôl yn Estyn.

Safonau mewn bywyd cyhoeddus

Bydd disgwyl i chi ddangos safonau uchel o ymddygiad corfforaethol a phersonol. Gofynnir i bob ymgeisydd llwyddiannus danysgrifio i'r [Cod ymddygiad ar gyfer aelodau bwrdd cyrff cyhoeddus](#).

Hyfforddiant a pherfformiad

Digwyddiadau hyfforddi / gweithgareddau eraill

Wedi i chi gael eich penodi, byddwch yn cael cyfnod ymsefydlu ar gyfer y rôl.

Pan fydd yn ofynnol i chi fynychu hyfforddiant sy'n berthnasol i'ch rôl, byddwn ni'n talu'r costau. Ni fyddwn yn ariannu hyfforddiant ar gyfer aelodau allanol wedi'i anelu at ddatblygu medrau.

Efallai y byddwch yn cymryd rhan mewn gweithgareddau eraill o bryd i'w gilydd, e.e. datrys anghydfod, achosion disgyblu a gweithgareddau recriwtio.

Ymddygiad a pherfformiad

Caiff effeithiolrwydd Aelodau'r Bwrdd ei adolygu'n rheolaidd gan PAEF.

Bydd adolygiad blynyddol o berfformiad ac effeithiolrwydd, sy'n cynnwys nodi anghenion dysgu, yn cael ei gynnal gan PAEF.

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Rydym wedi ymrwmo i gefnogi amrywiaeth a chynhwysiant – cynnwys pawb, gwerthfawrogi, parchu a chroesawu heriau syniadau, barn a phrofiadau bywyd amrywiol yn gadarnhaol. Rydym eisiau adlewyrchu'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu a gwella'r drefn o ran gwneud penderfyniadau.

Rydym yn cydnabod bod pawb yn cynnig gwahanol fedrau a phrofiad i'n sefydliad, ac mai'r amrywiaeth hon sy'n creu sefydliad cryf. Rydym yn annog ceisiadau o'r amrywiaeth ehangaf posibl o gefndiroedd, diwylliannau a phrofiadau. Rydym yn arbennig yn croesawu ceisiadau yn arbennig gan ymgeiswyr o gymunedau pobl Ddu, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig i gynyddu ein hamrywiaeth o ran syniadau a phrofiadau bywyd.

Ymgeisio am y rôl

Mae ein Prif Arolygydd, Owen Evans, yn hapus i gyfarfod ag unrhyw un sydd â diddordeb yn y rôl. Cysylltwch â recruitment@estyn.gov.wales i drefnu amser cyfleus.

Ymgeisiwch ar-lein: I wneud cais am y rôl, ewch i - [JobBoard \(estynpeoplehr.cymru\)](https://www.estynpeoplehr.cymru).

Dyddiad cau: 10:00yb ar 3 Mehefin 2026

Trefniadau amgen neu ddogfennau hygyrch: Os hoffech wneud cais neu gael at y ddogfen hon mewn fformat arall, cysylltwch i drafod eich gofynion

Gallwch wneud cais yn Gymraeg neu Saesneg. Ni fydd cais sy'n cael ei gyflwyno'n Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais sy'n cael ei gyflwyno'n Saesneg. Gall eich cais gael ei gyfieithu i'r Gymraeg neu'r Saesneg (yn dibynnu ar iaith fwyafriol y panel).

Proses ddethol a dyddiadau allweddol

Mae'r broses ddethol yn cynnwys:

Sifftio ceisiadau: Bydd panel yn ystyried pob cais cyflawn. Mae'r wybodaeth y byddwch yn ei rhoi i ni yn eich cais yn bwysig o ran penderfynu a fyddwn yn eich gwahodd i'r cam dethol nesaf.

Cyfweliad: Bydd ymgeiswyr sy'n cael eu gwahodd i gyfweliad yn cael eu hasesu eto ar sail eu medrau, profiad ac ymddygiadau o ran manyleb yr unigolyn. Bydd hyn yn digwydd ar 22 Mehefin yn ein swyddfa yng Nghaerdydd; Llys Angor, Heol Keen, Caerdydd, CF24 5JW.

Mae ein prosesau recriwtio wedi'u seilio ar yr egwyddor o ddewis ar gyfer penodi yn ôl teilyngdod ar sail cystadleuaeth deg ac agored. Rydym yn dilyn [Egwyddorion Recriwtio Comisiynwyr y Gwasanaeth Sifil](#) â [chod y gwasanaeth sifil](#).

Os ydych yn teimlo nad ydym wedi trin eich cais dan yr Egwyddorion neu God y Gwasanaeth Sifil a'ch bod yn dymuno cwyno, yn y lle cyntaf, dylech gysylltu â [thîm recriwtio Estyn](#). Os nad ydych yn fodlon â'r ymateb a gewch gennym, efallai y gallech ofyn i [Swyddfa Comisiynwyr y Gwasanaeth Sifil](#) ystyried eich cwyn ymhellach.

Deallusrwydd Artiffisial

Defnydd ymgeiswyr o Ddeallusrwydd Artiffisial (AI)

Gall offerynnau deallusrwydd artiffisial (AI) fod yn ddefnyddiol yn ystod y broses ymgeisio. Efallai y byddant yn ddefnyddiol i chi o ran ymchwilio i Estyn a'r rôl rydych yn gwneud cais amdani, rhoi trefn ar eich meddyliau, mireinio eich ysgrifennu neu baratoi ar gyfer cyfweiliad.

Fodd bynnag, er y gall AI eich cynorthwyo, ni ddylai ddisodli eich mewnbwn dilys eich hun. Hoffem ddod i'ch adnabod chi fel unigolyn, felly rhaid i unrhyw gynnwys sy'n cael ei greu gyda chymorth AI adlewyrchu eich profiad a'ch llais gwirioneddol.

Ni ddylech ddefnyddio offerynnau AI i:

- Orliwio eich cymwysterau
- Camliwio eich profiadau
- Copio a gludo ymatebion generig heb eu golygu i sicrhau eu bod yn briodol i chi a'r rôl yr ydych yn ymgeisio amdani.

Sut rydym yn defnyddio AI

Yn Estyn, gallem ddefnyddio AI i gynhyrchu syniadau ar gyfer Hysbysebion Swyddi, Swydd-ddisgrifiadau, asesiadau, a chwestiynau cyfweiliad, ond ni fyddwn byth yn defnyddio offer AI i wneud penderfyniadau am ddethol neu gyflogi.